

## پەرىشتە ئانا ، ئالۋاستى بالا

(ھىكايە)

ئاپتۇرى: كەپسىز قىز (مىھرىگۈل)



ئېسىمنى بىلسەم دادام ئاشقازان راكى بىلەن ئاپام ئىككىمىزنى تاغاردا بىر قەرزگە بوغۇق قويۇپ ئالەمدىن ئۆتكەن ئىكەن ، ئاپام بىچارا مەسۇم ، ھاردىم - تالدىم دېمەي ، دادامنىڭ كېسىلىنى داۋالاش ئۈچۈن ئالغان قەرزلەرنى توڭتۇش ئۈچۈن كىچى - كۈندۈزگە ئۇلاپ جاپالىق ئەمگەك قىلاتتى ، قەرزلەرنى ئاز دېگەندەك مىنىڭ تۇرمۇش ، ئوقۇش خىراجىتىم قۇشلۇپ ياش ئاپام قېرماي تۇرۇپ موماي بۇلۇپ قالغان ئىدى . ئاپامنىڭ ۋاقتىسىز ئاقارغان چاچلىرىغا قاراپ ئۆزۈمنىڭ يارماس ئوغۇل بۇلۇپ قالغىنىغا پۇشايمانمۇ قىلىپ كېتەتتىم ، بۇنداق چاغلاردا پەرىشتە ئاپام كۆڭلۈمدىكىنى بىلۋالغاندەكلا ، ئوماق تاھىرجان بالام ، سەن مىنىڭ يۈرەك پارەم ، مەن سەنسىز

ياشايالمايمەن ، سېنىڭ بەختىڭ ، خۇشاللىقنىڭ ، مىنىڭ بارلىقىم ، پەقەت سەن ياخشى ئوقۇپ ئالىي بىلىم يۇرتىدا ئىلىم ئىگەلەپ ، كەلگۈسىدە ياراملىق ئادەم بولساڭلا مەن دوزاقتىكى ئوت دېڭىزغىمۇ كېرىشكە تەييار ، جېنىم بالام چۇقۇم ياخشى ئوقۇپ مىنىڭ ئاق سۇتۇمنىڭ ئەجىرىنى ئاقلا ، شۇنداق قىلالساڭلا ، مەن ئىككىلا ئالەم سېنىڭدىن رازى بۇلمەن .

ئاپامنىڭ بۇ سۆزىنى ئاڭلاڭ ، ئەگەر دادام بىلەن ئاپامدىن كېيىن قالغان بولسام ، ئۆگەي ئاپدىن بىرنى تېپىپ بېرىپ نەلەردە ، كىملىرىنىڭ كۆزىگە قاراپ ياشاپ يۈرەتتىم ، كوناڭلارنىڭ "ئالتۇن باشلىق داداڭ بىلەن قالغىچە ، پاختا باش ئاپاڭ بىلەن قالغىنىڭ ئەۋزەل" دېگەن سۆزىنىڭ تېڭىگە يەتكەندەك بولدۇم . ئىچىمدە ئۇلۇغ ئاللاھتىن ئاپامغا سالامەتلىك ئۇزۇن ئۆمۈرنىڭ يار بۇلۇپ ، مىنىڭ كېيىنچە كۆرسىتىدىغان راھىتىمنىڭ مەلىكىسى بۇلىشى تېلىدىم ، ھەم چۇقۇم ياخشى ئۆگىنۈپ ئاپامغا جاۋاب قايتۇرماقچى بولدۇم .

ئۇلۇغ ئاللاھ بەندىسىنى كەچ قويناغان بىلەن ئاچ قويمايدىكەن ، دادامدىن ئايرىلغان بىلەن مېرىبان ئاپامنىڭ جاپالىق ئەجىرى ، ئۆزۈمنىڭ تېرىشچانلىقى بىلەن مەركىزى شەھەردىكى ئالىي بىلىم يۇرتىغا شەھىرىمىزدىن بىرنىچى نەتىجە بىلەن ئۆتۈم ، ئالەمچە شاتلاندىم ، ئۆزۈمنى شۇنچىلىك بەختلىك سەزدىم ، ئۇلۇغ ئاپام مەندەك بەكرەك خۇشال ئىدى ، چاقىرىق كەلگەن كۈنى كىچىك ئاپام جەينىماز ئۈستىدىن چۈشمەي بىر نىمىلەرنى دەپ دۇئا قىلۋاتاتتى ، تۇيۇقسىز چاقىرىقتىكى تۆت يېرىم مىڭ كوينىڭ غېمى كالىمغا كېرىپ قالدى . پۇلنىڭ غېمىدە يېلاندىكە تولىغۇنۇپ ئوخلىيالىمايۋاتاتتىم ، پەرىشتە ئاپام جەينىمازدىن قوپۇپ مىنىڭ تورۇسقا قاراپ ياتقىنى كۆرۈپ بېشىنى سېلاپ تۇرۇپ ،

- جېنىم بالام ، مىنىڭ ئوماق تاھىرجان بالام ، پۇلدىن غەم قىلۋاتسەن ھە خاتىرجەم

بول بالام ، قېرى جانم ئامان بولسا سېنى ئوقۇسىز قالدۇرمايمەن ، پۇلنىڭ غېمىنى ئۆزۈم جۈندەيمەن ، خاتىرجەم ئوقۇش تەييارلىقنى قىل دېدى ،

ئويلاپ كۆرۈڭلار دوسلار قېرى مۇكچەيگەن 50 ياشلىق تۇل خوتۇن قانداق جۈندەيدۇ بۇ پۇلنى ، بۇ يە 40 كوي ، 400 كوي بولمىسا ، ئېغىر خۇرسۇنۇپ ئاپامغا - ئاپا ، ئەمدى ئوقىماي سىزگە قارشىمىكىن دېدىم

ئاپامنىڭ نۇرسىز كۆزلىرى تۇيۇقسىز نۇرلۇنۇپ كەتتى ،

- پوق يەپ قالمىغانسەن تاھىرجان بالام ، تۇلا قالايىمقان گەپ قىلماي ، چوڭ شەھەردىكى ئۇيۇنغا دۇم چۈشمەي ، ياخشى ئوقۇپ بەرسەڭ بولدى ئارتۇق گەپ قىلماي ئوخلا - دېدى ، ھەم پىشانەمگە بىرنى سۈيۈپ ئورنىغا كېرىپ چىراقنى ئۆچۈردى ، ئۇزاقچە ئويلىنىدىم ، ئويلا - ئويلا ئاخىرى ئالىي مەكتەپكە بېرىپ بىر تەرەپتىن ئوقۇپ ، بىر تەرەپتىن ئىشلەپ تۇرمۇش خىراجىتىمنى ئۆزۈم كۆتۈرمەكچى بولىدۇم .

ناھىيە ، يېزا كادىرلىرىمىز مىنىڭ ئائىلە قىيىنچىلىقىمنى بىلىپ مىنىڭ ئوقۇش خىراجىتىمنى ھۆكۈمەتنىن ھەل قىلىپ بەردى ، ئاپامغىمۇ ھەر ئايدا تۇرمۇش ياردەم پۇلى بىرىدىغان بولدى ، شۇنداق قىلىپ خاتىرجەم ھالدا ئالىي بىلىم يۇرتى بولغان ئۈرۈمچىگە ئانا يۇرۇت ، پەرەشتە ئاپام ، دوس - بۇرادەرلىرىمنى قالدۇرۇپ يېتىپ كەلدىم ، رەت - رەت بىنالار ، قاتار - قاتار ماشىنا ، مىغ - مىغ ئادەملەر ، مىنى ھەيرەتتە قالدۇراتتى ، ئونۋېرسىت ئىچمۇ بىزنىڭ يېزىدىن چوڭ ئىدى ، ياتاق بىناسى ئىللىق ، يۇرۇق ئىدى ، مەكتەپ تاماقلرى شۇنداق مۇزىللىك ، مەن چوڭ بۇلۇپ كۆرۈپ باقمىغان رەڭگاراك ئىدى .

ياتاقتا مەن قەشقەردىن ، يەنە ئىككى ئاقسۇلۇق ، بىر كورلا ، بىر قارماي ، بىر ئۈرۈمچىلىك بۇلۇپ ئالتمىز بىرگە تۇراتتۇق ، ئىككى ئاقسۇلۇق تۇۋەن تەبىقىدىكى بالار بولغاچقا ئاسانلا چىقىشىپ كەتتۇق ، قالغانلار يالغۇز پەرزەنتلەر ، باشلىق باللىرى

بولغاچ بىزنى ئارغا ئالمايتتى ، ھە دېسە بىزنى گەپتە چۈشۈرۈپ شاڭخو قىلاتتى ، مەنغۇ كىچىكىدىن ھاقارەت ، جاپا ئىچىدە چوڭ بولغاچقا ئانچە ئېغىر ئېلىپ كەتمىدىم ، لىكىن ئىككى ئاقسۇلۇق دوستۇم دائىم ئۇلار بىلەن زۈكۈرلەشتى ،

كۈنلەر ئايلارنى قوغلۇشۇپ ، جىدى ئۆتمەكتە ئىدى ، ئۆگىنىش رېتىمىز شۇنداق تېز ئىدى ، مەن بۇ مۇھىتقا ماسلىشىش ئۈچۈن ئۇنىڭ تېرىشماي ، توختىماي ئاپامنىڭ سۆزلىرىن ئەسلىيەتتىم شۇڭمۇ مەنۇت ۋاقتىنى بىكارغا ئۆتكۈزگۈم كەلمەيتتى ، تېرىشقان ئاشار دەپ نەتىجىلىرىمۇ سىنىپ بۇيۇنچە كۆزگە كۆرۈنەرلىك ئىدى ، بۇنىڭلىق بىلەن بۇشاپ قالماي تېخىمۇ بەك تېرىشمايتتىم ، ئاللاھ ئەجىر ئەزىم بېرىپ يىل ئاخىردا ئەلاچى بۇلۇپ مەكتەپنىڭ بىرىنچى دەرىجىلىك ئوقۇش موكاپات پۇلغا ئېرىشتىم ، قىشلىق ھەم يازلىق تەتلىدە ئۆيگە بېرىپ بىر ھەپتە تۇرۇپلا مەركىزى شەھەرگە قايتىپ كېلىپ ئىش تېپىپ يېڭى ئوقۇش مەۋسۈمىنىڭ پۇلىنى غەملىدىم ، ئاپامغا ئىككى كۈندە بىر تېلغۇن قىلىپ ئۆزۈمنىڭ تىنىچلىق خەۋىرىمنى ، ئاپامغا يەتكۈزگەچ ، ئاپامنىڭ ئامان ئىسەنلىكىنى بىلىپ تۇردۇم ، ئىشلىگەن چىشلەيدۇ دەپ ئوقۇش خېراجىتىدىن باشقا ئاپامغىمۇ ئاز بولسىمۇ پۇل - پۇچەك ، ئەرزان بولسىمۇ ئون - يېڭىرمە يېلىدىن بىرسىگە كىيىپ باقمىغان يېڭى كىيىم ئەۋەرتىپ تۇردۇم ، پەرىشتە ئاپام ھەر قېتىم مەن ئەۋەتكەن نەرسىلەرنى تاپشۇرۇپ ئالغاندە ماڭا تېلغۇن قىلىپ توختىماي "رەھمەت تاھىرجان بالام رەھمەت" دېگەندە يۈركۈم ئېچىشاتتى ، ئۇچۇپ بېرىپ ئاپامنىڭ باغرىغا ئۆزۈمنى ئاتقىم ، ئاپامنىڭ يېرىپ چىپارقۇت بۇلۇپ كەتكەن تاپنى ئاستىدا ئۆمىلەپ يۈدۈپ مەككەگە ئاپىرىپ ئاق سۈت ئەجىرگە جاۋاپ قايتۇرغۇم كېلەتتى ھەم ئۇلۇغ ئاللاھنىڭ شۇنداق كۈنلەرگە ئۇلاشتۇرىشىنى تېلەيتتىم .

ئىككىنچى ئوقۇش مەۋسۈمىمۇ ئوخشاشلا ئالدىراشچىلىق ئىچىدە باشلاندى ، ياتقىمىزدىكى ئۈرۈمچىلىك دېدارنىڭ دادىسى شەھەردىكى مەلۇم ئىدارىگە مۇئاۋىندىن





يۇرسەڭ ساڭا لەنەت ئوقمامدىغاندۇ ،ئاپاڭ ئۇ كېيىملەرگە ئوت يېقىپ كۆيدۈرمەيدىغاندۇ ، توۋا چېرىكلىك ھادىمى ھاياۋانلىق دېگەن مۇشۇ ئوخشىمىدىغاندۇ دەپ ئۆز - ئۆزۈمگە پىچىرلايتتىم ، ياقامنى چىشلەپ يىپلىرىن يەپ بۇلاي دېگەن ئىدىم ، تۇيۇقسىز مۇزىكا توختاپ سەھنىدىكى بىزنىڭ چولپانلىرىمىز قايتتىپ كېلىپ يەنە ئىچىشنى باشلىۋەتتى ، يېنىمدىكى كىيىنشى شۇنچىلىك ئاددى بىر قىز ماڭا بىر رۇمكا ھاراقنى تەڭلەپ تۇرۇپ

- قېنى ھۆرمىتىڭىزگە بىرنى تۇتۇم دەپلا ھاراقنى پاك - پاكىز ئىچۋەتتى ، دېدار قۇمۇلغا بىر رۇمكا ھاراقنى تۇتقۇزۇپ ھە تاھىرجان قىزلاردىن كىيىن قالساق بولمايدۇ سەنمۇ بۇ زۆھراخاننىڭ ھۆرمىتىگە بىرنى كۆتۈرۋەت دېدى مەن ئاستا ئۈستەلگە تېزىقلىق قىزىل چايىنى قۇلۇمغا ئېلىپ

- قەدىرلىك ساۋاقداشلار مەن ئەزەلدىن ھاراق ئىچىپ باقمىغان شوڭا مىنى توغرا چۈشىنىشىڭلارنى ئۈمىد قىلمەن ھاراق ئورنىغا چاي ئىچەي دەپلا بىر بوتۇلكا قىزىل چايىنى تىنماي تۇرۇپ ئېچۋەتتىم ،

بۇ ھېساب ئەمەس ، دېدار ياتقىڭلاردا خېلى مەرت - ئوغلانلار بارمىكىن دېسەم ئىنجى - مەرۇق خېنىم مېجەز غىتمەكلەرمۇ ئاز ئەمەسكەن ھە دېدى دېدارنىڭ قىز دوستى رەنا ، ئۇنىڭ ئۇن خالتىسىغا چىلىنىپ چىقاندەك قېنىق سۇرۇۋالغان ئۇپا ئەڭلىك يۈزلىرى كۆزۈمگە تېخىمۇ سەت كۆرىنىشكە باشلىدى

خېنىم سىزگە ھاراق ئىچىپ بەرسەم ھەققىي ئوغۇل بالا بۇلدىكەنمەندە ، قاراڭ تۇرقىڭىزغا ، قايسى مىللەتكە ئوخشاپ قالىدىڭىز ، ئاتا - ئانىڭىز مۇشۇنداق يۇرشىڭىزگە روخسەت قىلامدۇ دېدىم زەردە بىلەن ،

ھوۋۇش ، دېدار نەدىكى بىر تومپاي سەھرايلىقلارنى سورۇنغا باشلاپ كېلىپ ئادەمنىڭ كەيپىنى ئۇچۇرۇپ دېدى

نېمە دەيدۇ ماۋۇ جىن سارغى دەپ بىر ھاراق بوتۇلكىسىنى قۇلۇمغا ئېلىشىمغا دېدار بىلەن قېشىمدىكى ھېلىقى زۆھرا قىز ئېسىلۋالدى ،

توۋا ، ، ، ، توۋا ، ، ، ، ، چىرايلىق ئويناپ چىقىپ كەتسەك بولمامدۇ ، دېدى زۆھرا شۇنى دەيمەن تاھىر قىز بالغمۇ قول كۆتۈرۈپ چىقامدۇ دەيمەن ، ئەركەك بولغاندىن كېيىن ئاچقىڭنى باس ماۋۇ بىر تال تاماكنى لەزەتلىنىپ چەك ، ئاندىن بىر رۇمكا ئوتلا ، كەپپىياتىڭ ياخشىلىنىدۇ دېيىشىگە ھېلىقى بىرنىمە يەنە بولدى قىلگە دېدار ئۇ بۇ رۇمكا ھاراق ئىچەلسە بايقى گەپلەرنى قىلىپ سورۇننى سۇۋىتىمىغان بۇلاتتى دېيىشىگە دېدار

ئەگەر تاھىر بۇ رۇمكا ھاراقنى ئىچىۋەتسە قانداق قىلسىز دېدى قانداق قىلاتتىم ، ئىگىلىپ تۇرۇپ كەچۈرۈم سۇرايمەن ھەم بىر مەيدان تاغسىغا تەكلىپ قىلمەن دېدى ،

بولدى ھۆرمەتلىك خېنىم سىز يەنلا دېدار بىلەن بىرگە تاغسا ئوينانك ، دەپلا رۇمكىدىكى ھاراقنى تىنماي ئىچىۋەتتىم ، ئەتراپىمدىكى ھەممە چاۋاك چېلىشىپ كەتتى ، ئۇ قىز ئالدىمغا كېلىپ ئىگىلىپ تۇرۇپ تاھىرجان مېنى كەچۈرۈڭ دېدى ھەم مەن بىلەن بىر قول تاغسا ئوينىسىڭىز دېدى نايناقشىپ تۇرۇپ

بۇ ھاكاۋۇ ئالۋاستىنى باش ئەگدۈرگۈنۈمدىن رازى بولساممۇ لىكىن نىجىس ھاراققا يۇلقۇپ قالغىنىدىن پۇشايىمەن قىلدىم ، توختىماي زورلارشلار ئىچىدە بىرنىجى ، ئىككىنچى ، ئۈچۈنچى ، تۆتىنچى رۇمكا ھاراقنى بىئاراملىق ئىچىدە ئىچتىم ، مەسلىك پەسلىك دەپ ئادىمىي ھايۋانلارغا قۇشلۇپ پۇلاڭشىپ ئۇسۇلغا چۈشەتتىم ، بېشىم پىقىراپ قېنىم قىزىپ ئۆزۈمنى يوقتۇپ قويغان ئىدىم ، تاماكا چەكتىم چەككەندىمۇ چوڭ دادىسىنى چەكتىم ، ئاسىيەندە ئۇچۋاتمەن ، لەپشىپ ئۇچۇپ ئۆزۈمنى شۇنچىلىك بەخىيار سېزۋاتمەن ،



بىر چاغدا بىر يەرلەردىن بىرسىنىڭ قاتتىق ۋاقىرىشى بىلەن چۈچۈپ ئويغاندىن قارىسام ناتۇنۇش بىر يەر يۈگۈرۈپ سېرىقتا چىقسام ياتاقتىكى بەش تاز تېلۇپزور كۆرۈپ ئولتۇراتتى ،

دېدار مېنى كۆرۈپ

ئوخو بالاغزا سەن بەك چاتاق ئىكەنسەن جۇمۇ بىر رۇمكا قېقۇالسايك ئادەمنى ئەنسىرتىپ ساراڭ قىلدىكەنسەن ، خەلىپىتىم كۈلمەپتۇ كۈلسە تېلىقپ كېتىپتۇ دەپ ، ئىچىدىغاننى ئىچىپ ، چېكىدىغاننى چېكىپ ئارامىڭدا يۈرمەي قىزلارغا قانات سۆرەپ تاس قالدىڭ ئادەمنى بالاغا تىقلى ، ماڭ يۈزۈڭنى يۈيۈپ قورسىقىڭنى ئەستەلە ، مەكتەپكە قايتايلى ، بولمىسا ئەتە مۇئەللىمنىڭ تېل - دەشناملىرىدا ئۆلىمىز دېدى ، ئاستا تازلىق ئۆيگە كېرىپ يۈز كۆزۈمنى يۇدۇم ، ئەينەكتىكى چېرايمىغا قاراپ تۇرىشىمغا كۆز ئالدىدا ئاپامنىڭ سېمىسى پەيدا بولدى ،

ئاپام ماڭا نەپرەتلىك قاراۋاتاتتى ، قىلغىنىڭ خاتا تاھىرجان بالام ، نىمىش قىلىپ يۈردىغانسەن ئۆزۈڭنى تاپ دەپ نەسەت قىلۋاتاتتى ، بىر تامچا ياش كۆزۈمدىن سېرىغىپ چۈشتى ، يۈزۈمنى توختىماي يۇدۇم ، دە تاشقىرقى ئۆيگە چىقتىم ،

بۇ كېمىنىڭ ئۆيى دەپ سورشۇمغا دېدار يەنە مەنمەنلىك بىلەن ، مېنىڭ ئۆيۈمدە ، دادام ئۆتكەن ئايدا ئېلىپ بەرگەن ھېلىمۇ بۇ ئۆي بۇلۇپ قاپتىكەن بولمىسا نەلەردە كېچىنى ئۆتكۈزەتۈكىن تاڭ ، ھەقاسىڭدەك قۇڭالتاق گۈيىلار كۆتۈڭگە ئون قېتىم تەپسىمۇ بىر تەڭگە چۈشمەيدۇ دېدى ، ھەممىز ئارتۇق گەپ قىلماي ، قېتىپ قالغان نانلارنى مۇراپىغا تۈگۈرۈپ قورساقنى ئەستەلىگەندىن كېيىن ياتاققا قايتىپ كەلدۇق ، ھەممىسى پۇقۇرتۇپ تاماكا چېكىشكە باشلىدى ، مەنمۇ بىلىپ بىلمەي دېداردىن تاماكا سۇردۇم ،

ئوخو تاھىرجان بالام سىلمۇ ئۆگەندىلمۇ تاماكا چېكىشنى يارايىسە جۇمۇ مانا ئوغۇل

بالا ئەركەك ، بولدى بىر ئايلىق تاماكا پۇلۇڭ مەندىن ، قېنى بالا تاھىر جان بالىمىزنىڭمۇ بىزنىڭ سېپىمىزگە قۇشۇلغىنى تەبرىكلەيمىز چاۋاك دېدى ، ھەممىسى ۋە يەنى ۋە يەنى دەپ ئىسقىرتىپ چاۋاك چالدى خېجىل بولغان بولساممۇ لىكىن دېدارنىڭ تاماكىسىنى چەكتىم ، مەنلا ئەمەس ياتىقتىكى ھەممىمىز لەزەت بىلەن چەكتۇق ، لەپىلدەپ ئاسماندا ئۇچۇپ ، كۆزلىرىمىز خومارلىشىپ كارۋاتقا ئۆزىمىزنى ئېتىپ راھەت ھېسلا ئىچىدە بەخت بۇشكىدە ئەللەيلىنىپ ، زامان راھىتىنى سۇردۇق ، كۈندىن كۈنگە بخۇتلۇشۇپ ، ئىش خوش ياقماس بولدى ، دەرىستىن سېرىتقى ئىشلەش دەيدىغانلار سۆزلەر مىنىڭ لوغەت تەركىبىدىن چىقىرىپ تاشلاندى ، ياتىقتىكى ئالتە ئوغۇل بالا ياتىقتىن چىقماي ، تاماقمۇ يېمەي قۇرۇق تاماكا چېكىپ ياتقىمىز ياتقان ئىدى ، مۇئەللىم تۇلا قاخشاپ بىزگە گەپ ئۆتكۈزەلمىدى ، ئاپامغىمۇ نەچچە يالغان سۆزلەپ پۇل سالدۇردۇم ، ئۆزۈم ئالغان تاماكا مىنىڭ خومارىمنى باسالمايتتى ، شۇڭا پۇل تاپساملا دېدارنىڭ چۈنتىكىگە تاشلايتتىم ، بىركۈنى ئاقسۇلۇق دوستۇم يېغلاپ تۇرۇپ تاھىر بىز ئاق تاماكانغا خومار بولۇپ قاپتۇق دېدى ، بېشىمدىن تۇتۇن چىقىپ كەتتى ،

توۋا دە بىز نەدە ئاق چېكىمىز

كۈندە دېدار بىزگە بەرگەن تاماكانغا ئارلاشتۇرغان ئىكەن ئۆزۈمنى تەستەكلەپ نەچنى ئۇردۇم ، تامغا ئۇسۇدۇم ، تامنى مۇشلاپ باقتىم ، ئۆزۈمنىڭ بۇ نجىس نەرسىگە يېقىن يولاپ قالغىنىمگە پەقەت ئىشەنگىم كەلمەيتتى ، شۇ ئەسنادا دېدار كېلىپ كەلدى ، مەن ئۇنىڭ ياقىسىنى سىقىپ تۇرۇپ

ھۇ ھاراملىق ئېيتە سەن بىزگە ئاق تاماكا چەكتۈردىڭما دەپ سۇردۇم

ئۇ دەسلەپ پەقەت تەن ئالدى ، كىيىن ، مىنىڭ ئەلپازىمنى كۆرۈپ قورقتى بولغاي

، يېغلاپ تۇرۇپ ،  
ئاداش مەنمۇ خومار بۇلۇپ قايتىمەن ،  
قاچاندىن باشلاپ دەپ سۇردۇم  
شۇ تۇغۇلغان كۈنۈمدىن باشلاپ ، مەنمۇ سېلەر بىلەن تەڭ چېكىپتىمەن ، ئوخشاش  
كۈندە دېگەنە ،

ئۇ تاماكارلار كىمىنىڭ ئىدى

كىمىنىڭ بۇلاتتى شۇ رەنانىڭ ، ئۇ پاسكىنا مەن بىلەن مەخسەتلىك ئارلىشىپتىكەن ،  
ئۇنىڭ ئەسلى ئىچكىرىگە كىرىپ چىقىدىغان ئوغرى ھەم ئاق ساتىدىغان مۇھابىتى بار  
ئىكەن ، ئۇ ھەر جۈمە كۈنى ئايرۇپىلان بىلەن ئىچكىرىگە كىرىپ يەكشەنبە كەچ قايتىپ  
چىقىدىكەن ، بۇ بۇزۇق بۇ ئىشلارنى ياتقىدىكىلەردىن يۇشالماي ئۇلارنىڭ تامىقىغا ئاق  
ئارلاشتۇرۇپ قىزلارغا يىگۈزۈپتۇ ، ئۇلار بىلمەي يەۋىرىپ خومار بۇلۇپ قايتۇ ، ھەر ئايدا  
قىزلارنىڭ ئۆيىدىن پۇل كەلسە رەناغا بېرىدىكەن ، بۇ پۇلار ئۇلارنىڭ خومارنى باسقۇدەك  
تامىقىغا يەتمىگەچكە ئىپتىنى سېتىپ پۇل جۈندەپ رەناغا بېرىدىكەن ، كېيىنچە رەنا  
بىلەن بىرگە ئىچكىرىگە كېرىدىغان بوپتۇ ، ئىچكىرىدىكى شېرىكى ساقچىلارنىڭ قولىغا  
چۈشۈپ قالغاچقا بىزنىڭ مەكتەپتىن ئوۋ نىشانى ئىزدەپ بىزنىڭ ياتاقنىڭ ئوغۇللىرىدىن  
پايلاپ يۈرۈپ مىنى ئىندەككە كەلتۈرۈپ ئاندىن مەن ئارقىلىق سېلەرنى زەھەرلەپتۇ  
، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى تېخى بىر ھەپتە بۇرۇن رەنانىڭ ھېلىقى ياتاق دېشى يالغان  
زۆھرەدىن ئوقتۇم ، ئۇنىڭ ئەسلى ئىسمى گۈلمېرە ئىكەن ، سېلەرگە دەي دېسەم  
سېلەرنىڭ مىنى ئەيىپلىشىڭلاردىن قورقتۇم ، شۇڭا سېلەرنىڭ ئازغىنە پۇلۇڭلارنى ئېلىپ  
تامىكا ئالدىم ئۇنى يەتكۈزەلمەي دادامدىن ، ئاپامدىن ، تۇنۇش بىلىشتىن قەرز سوراپ  
قەرزگە بوغۇلدۇم ، ئاخىر بولماي ھېلىقى دادام ئېلىپ بەرگەن ئۆيىمۇ 60 مىڭ سومغا  
سېتىۋەتتىم ، بۇ پۇلمۇ بىزگە بىرەر ئايغىچە يېتىدۇ ، ئۇنىڭدىن كېيىن باشقا ئامال

قىلمىساق بولمايدۇ ،

باشقا ئوغۇللارنى چاقىرىپ ئەكىرىپ بۇ ئىشلارنى ئۇلارغا ئېيتتۇق ،

ھەي ھەر كالىدا ھەر خىيال دېگەندەك ھەممىسى ھەرخىل مەسلىھەت بەردى

ئۇ بۇزۇقلارنى ئۆلتۈرۈۋېتەيلى يەنە باشقىلارنى زەھەرلەپ يۇرمىسۇن ، ئاندىن ئۆزىمىزنى

ئۆلتۈۋالايلى

ۋاي ماڭا ساراڭ بولدۇڭمۇ ، بىزغۇ ئۆلۈپ تۈگىشەمىز ، ئاتا - ئانىمىز قانداق قىلدۇ ،

ئەمىسە ھەممىز زەھەر تاشلاش ئورنىغا بارايلى ،

ئۇنداق قىلساق مەكتەپتىن قوغلايدۇ ،

ئەمىسە قانداق قىلىمىز

ئالدى بىلەن ھېلىقى رەنا دېگەن بوزۇقنى راسا ئەدەپلەيمىز ئاندىن ياتاققا زەھەر

تاشلايمىز بىز چەكلى تېخى بىر نەچچە ئايلا بولدى ئىشىنىمەن چوقۇم تاشلىيالايمىز

، بىزدە ئىرادە بولسلا بولدى دېدىم ، ھەممىسى بېشىنى لىگىشتىپ پىكىرىمگە قۇشۇلدى ،

،

شۇنىڭ بىلەن بىر كۈنى كېچىدە سېرىتتا رەنانى پايلاپ تۇرۇپ ئۇنىڭ ئارقىسىدىن

ئاغزىنى ئېتىپ تاغارغا قاچىلاپ شەھەر سېرىتغا ئەپچىقىپ ئالتە ئوغۇل بالا راسا ئۇردۇق

، دە ئۇنىڭ ئۆلۈپ قالماسلىقى ئۈچۈن بېشىدىكى تاغارنى ئېلۋېتىپ شۇ يەرگە قالدۇرۇپ

قۇيۇپ قايتىپ كەلدۇق ،

ياتاققا قايتىپ كېلىپ ھەممىز بىر - بىرىمىزنى كارۋاتقا باغلاپ خۇمار بېسىقتۇردۇق

، پۈت - قوللىرىمىز سېقىراپ ئاغرىيتتى ، باشلار قاياتتى ، ۋاقتىتتۇق ، ئامال بولمىدى

، دېدارنىڭ خومارى بەك ئېغىر تۈتتى ئاغزىدىن مازغاپ يېنىپ بىزنى قورقتاتتى ، بىر

كۈنى بىر يىلدەك شۇنداق تەسلىكتە ئۆتكۈزدۇق ، ئەتىسى پۈت - قۇلۇمنىڭ سېقىراپ

ئاغرىشقا چېداپ تۇرالماي مەكتەپ قايناقسۇخانىسىدىن باشقا ياتاقتىن چايدان

ئارىيەت"بىزنىڭ ياتاقتىكى چايدانلارنى دېدار مەس بۇلۇپ كېرسە توپ قىلىپ تېپىپ پەگىرنى ئۇچراتتى شۇڭا چايدانسىز ئىدۇق"

ئېلىپ قايناقسۇ ئەكىردىم ، ئاپام سەكسەنخالتىچىغا سوقتۇرۇپ بەرگەن ئىسسىقلىق دورىلارنى چايغا تۇكۇپ تەمنى چىقارغاندىن كىيىن يوغان ئىككى چېلەككە قۇيۇپ ئىككى پۈتۈمنى تېزىمغىچە چېلاپ ئولتۇردۇم ، دەسلەپ خېلى قۇيۇپ بەرگەندەك قىلىسمۇ ، كېيىنچە تېخىمۇ بەك ئاغرىشقا باشلىدى ، ئالتىنچى ئايدا قېلىن يۇڭ ئىشتانلارنى كىيىپ باقتىم ، بۇ ئاغرىق قۇيۇپ بېرىدىغاندەك ئەمەس ئىدى ،

دېدار ، يەنە باشقىلار يەنە قايتا چېكىشكە باشلىدى ، بەزى ئۆكۈل قىلىپ ئۇراتتى ، تاماكا ئادەمنى خۇمار قىلمايدىكەن ، ئادەم تاماكاغا ئۆزى خۇمار بولدۇم دەپ نېرۋىغا ئۇچۇر بېرىپ نېرۋا سېستىمىنى قالايمىقان قىلىپ نېرۋىمىزنى زەھەرگە ، تاماكاغا خۇمار قىلىدىكەنمىز ،

ئىرادىسىزلىكىم تۈپەيلى نىجىس زەھەرنى يەنە چەكتىم ، چېكىشلا ئەمەس دېدار بىلەن بىرلىكتە بىر شىپىرىستا ئۆكۈل قىلىپ سالدۇم ، دېدارنىڭ ئۆي ساتقان پۇلمۇ تۈگەپ قالدى ئاق ئېلىش ئۈچۈن ، پۇل بۇلۇش كېرەك ، پۇل بۇلۇش ئۈچۈن ، بىرەر ئىش تېپىپ قېلىشنى ئويلىغان بولساقمۇ لىكىن ، بىزنىڭ جىسمانىي قۇۋىتىمىز بۇنىڭغا يار بەرمەيتتى ،

بۇلايلى ، ئوغۇرلار يىلى دېدى قارمايلىق ياتاقدېشىم نۇرئەلى ،

نېمە ئوغۇرلۇق ؟؟؟؟

بولمىسا قانداق قىلىمىز ،

ئۇنىڭ پىكىرىمۇ يامان ئەمەس ئىدى ، شۇنىڭ بىلەن سۇ ئۆتمەس پىلاندىن بىرنى تۈزۈپ ئوغۇرلۇق قىلدۇق ، پىلان مۇكەممەل بولغاچقا ئوڭۇشلۇق بولدى ، ئوغۇرلىغان پۇلغا چېكىملىك ئېلىپ ياتاققا ماڭساق ئالدىمىزغا رەنا ئاخساق دەسسەپ ئۇچراپ قالدى ،



، ساچچىلارمۇ قۇلنى يۇيۇپ نان يەيدىدۇ دە ، بىز تاش ساناپ بولغۇچە قۇم ساناپ بىزنى دەل ئوغۇرلۇق قىلۋاتقان نەخ مەيدانىدا قولىغا چۈشۈردى ، ھەر تەرەپكە تىپىرلاپ قاچاتىم ، ساچچىلاردىن ، جىنايى قىلمىشىدىن قورقۇپ ئەمەس بەلكى قىلغان ئىشلىرىمنى ئاپامنىڭ بىلىپ قېلىشىدىن قورقۇپ قاچاتىم ، قانۇن تۈرى كەڭ يەنىلا قېچىپ كېتەلمىدىم ، ساچچىلار جىنايى پاكىتلارنى قولىغا چۈشۈرۈپ بىزنى بۇلاڭچىلىق ، زەھەر چىكىش ، جىنايەتنى بىلەن توختۇپ قويدى ، مەكتەپ رەھبەرلىكى بىزنىڭ قىلمىشىمىزنى بىلگەندىن كىيىن بىزنى مەكتەپتىن چىكىندۈرۈشنى قارار قىپتۇ ، قانۇن دوختۇرلىرى بىزنىڭ بەدەم ساپايىمىزنى ئۇمۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ ھەممىمىزنىڭ ئەيدىس ۋېروسى بىلەن يۇقۇملانغانلىقىمىزنى ئېيتتى ، توۋا ، ، ، ، ، ، توۋا ، ، ، ، ، ، توۋا قىلدىم ، جاھان ، نەس جاھان ، ھايات قاغىرىغان ، شەيتان كەينىگە كىرگەن نەس ھايات ، نىمىشقىمۇ دېدارنىڭ تۇغۇلغان كۈنگە بارا بولغۇيتۇم ، نىمىشقىمۇ ئىپلاس رەنانىڭ دامىغا چۈشكەن بولغۇيتۇم ، دەپ قاتتىق پۇشايمان قىلدىم ، دۇنيادا ھەممە نەرسىنىڭ دورسى بار ئىكەن ، بىر پۇشايمان بىلەن ئەيدىسنىڭ دورسى يوق ئىكەن ، ساچچىلار بىزنىڭ ئەيدىسنى قانداق يۇقۇملاندۇرۇۋالغانلىقىمىزنى ئىنقىلاپ ، دېدارنىڭ رەنا بىلەن بىرگە بۇلۇپ رەنادىن يۇقتۇرغانلىقىنى مەن ھەم قالغان ياتاقداشلارنىڭ دېدار ئىشلەتكەن شىپىرىسىنى ئورتاق ئىشلەتكەنلىكىمىز سەۋەبىدىن يۇقتۇرغانلىقىمىزنى ئېيتتى ، بۇنى ئاڭلاپ ھەممىز دەسلەپ دېداردىن كۆرگەن بولساقمۇ لىكىن كېيىنچە ئۇنىڭمۇ بىزگە ئوخشاشلا باشقىلارنىڭ قۇربانى ئىكەنلىكىنى ئويلاپ ئۇنىڭغا ئىچ ئاغرىتشتۇق ، ساچچىلار ھەممىزنىڭ ئاتا - ئانىسىغا خەۋەر قىلىپ ئەكەپتۇ ، ئاپام مىنىڭ پەرىشتە ئاپام مىنى كۆرۈپلا ماڭا ئېيتىپ كېلىپ مىنى قاتتىق شاپلاقلاپ ئۈرۈپ كەتتى ، مىنى قاتتىق ئۇرۇپتېپ زەخمىلەندۈرۈپ قۇيۇشتىن قورقتى بولغاى ، ئۆزىنى ئۇرۇشقا باشلىدى ، "ھەي ئانلار ھەر ۋاقت بالام دەپ كۆيىنىدۇ دە "

ئىست ، ، ، ، ئىست سېنى بېقىپ چوڭ قىلغىنىم ، ئىست ساڭا بەرگەن ئاپپاق سۇتۇم ، سنى دەپ بىر ئومۇر تۇل ئولتۇرغۇنۇم ، سنى ئۆگەيلەپ قالمىسۇن دەپ تۇرۇكسىز ، تايانچسىز ياشاپ كەلگىنىم ، داداڭ دېگەن ئوغرى پاتاڭدا بىر قەرزگە بوغۇپ قۇيۇپ سەن ئەقىلسىز بىلەن قالدۇرۇپ كەتتى ، يەرلىكىڭدە سەن ئىپلاسنىڭ ئىشلىرىنى كۆرۈپ ئۆرە ئولتۇرغاندۇ ، ئاھ ئاللاھ بۇ ماڭا نېمە تارتقۇلۇق ، بۇ ئەبلەخ لاي پاچاقنى باقىچە بىر ئىت باققان بولسام كىچە - كۈندۈز ھويلامغا قارا بولغۇيتتى ،

پەرىشتە ئاپام توختىماي يىغلاپ تۇيۇقسىز يەرگە يىقىلدى ، ئاپامنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئاپامنى قۇچاقلاپ يىغلاپ كەتتىم ، ئاپامدىن سادا چىقمايتتى ، ساقچىلار دوختۇرلارنى چاقىرىپ كەلدى ، دوختۇرلار ئاپامنى تەكشۈرگەندىن كىيىن مىڭسىگە قان چۈشۈپتۇ دەپ دوختۇرخاناغا ئېلىپ كېتىشتى ، ساقچىلار مېھرىبان قىلىپ ، مېنى ئاپامنىڭ كەينىدىن دوختۇرخاناغا ئېلىپ باردى ، ئاپام ئوخلىغان ئىدى ، ئوخلىغاندىمۇ مەڭگۈگە ئوخلىغان ئىدى ، ئاپامنىڭ يۈزى ئاخىرقى قېتىم كۆرۈۋېلىش ئۈچۈن كېسەلخاناغا كىرىدىم ، ئاپام كۆزى خىرە يۈمۈپ ياتاتتى ، خۇددى بىر نەرسىگە قىيمىغاندەك ، تەشۋىشلىك چىقىپ تۇرغان چېرايىغا قاراپ يۈركۈم ئېچىشتى ، مېھرىبان ئاپامنىڭ كىچىكىدىن بۇشكۇمنى تەۋرىتىپ ، كىر - قاتلىرىمنى يۇيۇپ ، پۈتۈمغا تىكەن كىرسە تىكەننى چىقىرۋېتىش ئۈچۈن ئاغزى بىلەن شوراپ ئېلىپ ، باشقىلار مېنى بوزەك قىلسا ئۆزى ئوتتۇرغا چۈشۈپ مېنى قوغدىغانلىقلىرى ، ئوقۇش پۈلۈمنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئۆيۈ - ئۆي كېرىپ باشلىقلارغا يالۋۇرغانلىقى ، مېنى باشقا باي باللىرنىڭ ئالدا بۇيۇن قىسىپ قالمىسۇن دەپ ئۆزى ياماپ كەيسەمۇ ماڭا يېڭى كەيدۈرگەنلىرى كىنو لىنتىسىدەك كۆز ئالدىمدا نامايەن بۇلۇشقا باشلىدى ،

پەرىشتە ئانا دەپ توختىماي ۋاقراشقا باشلىدىم ، ئەمە ئۇلۇغ " ئانا " پەرىشتە بولغان بولسىمۇ سېنىڭدەك قىلماس بولغۇيتتى ، سەن بارچە ئىسىل خىسلەتلىكلەردىنمۇ ئۇلۇغ



ئانا ،سەن مېنىڭ بارلىقىم ئىدىڭ ،سەن مېنىڭ ھاياتىم ئىدىڭ ئاپا ،مەن سېنى ھەرەمگە يۈدۈپ ئاپارماچى ئىدىمغۇ ئاپا ،مەن نېمە قىلدىم ،نېمىش قىلدىم ،ھەتتا سەن پەرەشتە سۆپەت ئىنسانىمۇ خاپىلىقتا ئۇ دۇنياغا قارايدىڭدىن بۇرۇن يولغا سالدىمغۇ ،مېنى باققان ئورنىغا بىرەر ھايۋان باقان بولساڭچۇ ئاپا ،مەن قانداق قىلاي ،ئەمدى قانداق قىلاي ،مەن مەن ئۇن ،مەن ھايۋان ،مەن ئالۋاستى ،مەن شەيتاننىڭ كەينىگە كىرگەن ئىپلاس ئاپا ،

كالىمغا دەمەل ئۆلۈپلەش كەلدى دە ،يۈگرەپ بېرىپ تامغا قاتتىق ئۇسۇدۇم ،ھۇشۇمدىن كېتىپتەن ،ھۇشۇمغا كېلىپ قارىسام كېسەلخاننىڭ كارۋېتىدا ياتمەن ،ساقچىلار مېنىڭ ھۇشۇمغا كەلگەنلىكىمنى كۆرۈپ ماڭا توختىماي ئىدىيۋېي خىزمەت ئىشلىدى ،مەنمۇ ئۆزۈمنى بۇ پاتىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ ياخشى يولغا مېڭىش ئۈچۈن ئۇلارنىڭ خىزمىتىگە ماسلىشىپ رەننى پاش قىلدىم ،ئۇنى ساقچىلار تۇتۇپ سوراق قىلسا ئۇمۇ نۇرغۇن زەھەر ياسايدىغان ،ساتىدىغان ،چېكىدىغان ،ئالدىغان بۇلۇپ بىرەر يۈز ئادەمنى ئىقرار قىپتۇ ،

ساقچىلار بىزنى زەھەر چەكلەش ئورنىغا ئاپىرىپ بىر تەرەپتىن زەھەر تاشلاشقۇزسا بىر تەرەپتىن ئەيدىز كېسىلىمىزنى داۋالاۋاتىدۇ .

خومارىم بېسىپ كالىم تېنىچلانغاندا رەھمەتلىك ئاپام كۆز ئالدىمغا كېلىۋېلىپ مېنى پەقەت ئارامىدا قويمايدۇ ،ئۆزۈمنى ئۆلتۈرۈۋېتىپ ئۇنىڭ قېشىغا بالدۇراق بېرىشنى ئويلىساممۇ لىكىن ئۇنىڭ مېنى ئۇ ئالەمدىمۇ كەچۈرمەسلىكىنى ،تۇپراقنىڭمۇ مېنى ئۆز قوينىغا ئالماسلىقىدىن قورقۇپ يەنە نېيتىمدىن يېنىپ قالمەن .

"خاتىمە"

زەھەر تاشلاش ئورنىدا ئۈچ يىل تۇرۇپ ھەم جازا مۇددىتىنى يەڭگىلىتىپ ھەم زەھەر تاشلاپ قايتىپ چىقتىم ،مەنلا ئەمەس بىر ياتاقتىكى تۆتىمىز بىرگە قايتىپ چىقتۇق

، دېلدار دادسىغا تايىنىپ زەھەر تاشلاتقۇزۇش ئورنىغا بارماي ، ساختا ئوكۇلنى ئۆزىگە ئورۇپ قېتىپ ئۆلۈپتۇ ، قارمايلىق نۇرئەلى ئۆپكەسىگە سۇ چۈشۈپ تۇرمىدە ئالەمدىن ئۆتۈپتۇ ، بىز تۆتىمىز بىر - بىرىمىز بىلەن خوشلۇشۇپ ئۆز يۇرتلىرىمىزغا قايتىپ كېلىشتۇق .

مەن ئاپامدىن قالغان ئۆيگە قايتىپ كېلىپ كۈندە ئاپام ، دادامنىڭ تۇپراق بېشىنى يوقلاپ ، مازارلىققا گۈل تىكىپ ، كۆچەت سېلىپ ، پەرۋېش قىلۋاتمەن ، ھويلا - ئارام سەينالارنى قايتىدىن ئاپام بار ھالەتكە كەلتۈرۈپ دادام ، ئاپامنىڭ چېرىقىنى ئۆچۈرمەسلىك ئۈچۈن تېرىشۋاتمەن ، ئۆزۈمنىڭ قاچان ، قايسى ۋاقتتا ئەيدىس كېسىلىنىڭ قوربانى بولۇپ ئۆلۈپ كېتىشىمنى بىلمەيمەن ، شۇڭا بۇ ساناقلىق قالغان ئۈمۈمنى ساۋابلىق ئىشلارغا بېغىشلاش ئۈچۈن ، تىنماي ئىشلەۋاتمەن ، تاپقان ئازغىنە پۇللارنى بولسا تەبىئىي ئاپەتكە ئۇچۇرۇپ ئاتا - ئانىسىدىن يېتىم قالغان سەبىيلەر ئۈچۈن نامىسىز ئەۋەتىپ تۇرۋاتمەن ، ھەر ھەپتە ئولۇغ جۈمە نامىزىدا جاھاندىكى بارلىق ماڭا ئوخشاش ئازغۇ ياشلارنىڭ نىجىسى شەيتاننىڭ ، ئادىمىي جنلارنىڭ كەينىگە كىرمەسلىكىنى ، چەكلىك ھاياتنى چەكسىز ساۋابلىق ئىشلارغا بېغىشلاپ مەنلىك ئۆتكۈزۈشنى ئولۇغ ئاللاھتىن تىلەۋاتمەن .

ئولۇغ ئاللاھ ھەر بەندە بولسا كۆڭلىگە ئىنساب ، دىيانەت بەرگەي ، قىزلىرىمگە شەرمىي ھايا ، قىزلارغا ، خاس ئىپەت نازاكەت ئاتا قىلغاي .....

ئەسەر مەنبەسى : جەلىپكار تورخاتىرىسى  
ئېلكتاپ ياسىغۇچى : ئەزىز